

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	2760 Фінанси і кредит
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2760
Назва ОП	Фінанси і кредит
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дорошенко Ганна Олександрівна, Товпик Дар`я Володимирівна, Рисін Віталій Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.10.2023 р. – 19.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/072_finansy_kredyt_vidomist.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/nmc.kmn/accred/2023/072_finansy_kredyt_programa.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Фінанси і кредит» в Київському університеті імені Бориса Грінченка та освітня діяльність за цією програмою відповідають вимогам критеріїв 1-9, експертною групою виявлено окремі недоліки, що з точки зору голістичного підходу не мають суттєвого впливу на процес реалізації ОП. Враження про освітню програму позитивне, її особливостями є кваліфікований викладацький склад, тісний зв'язок з практиками та роботодавцями, дотримання високих стандартів академічної доброчесності, якісний рівень матеріально-технічного забезпечення, активне впровадження елементів цифрової освіти та цифрового адміністрування. Цілі ОП відповідають стратегії ЗВО, пріоритетам розвитку міста Києва та відображають тенденції розвитку спеціальності. Структура ОП чітка, побудова логічна, взаємозв'язок між освітніми компонентами забезпечений. Індивідуальна освітня траєкторія забезпечена наявністю каталогу вибіркових дисциплін, які скеровані як на поглиблення професійних та практичних навичок, так і на набуття soft skills. Форми навчання та викладання доволі різноманітні, студентоцентровані та відповідають принципам академічної свободи. Рівень прозорості та інформування про критерії оцінювання та формат проведення контрольних заходів ЕГ оцінює як високий. У ЗВО побудовано дієву систему підвищення кваліфікації НПП, використовуються різноманітні підходи для стимулювання підвищення фахового рівня та майстерності викладачів. Важливе значення у заходах стимулювання відіграють рейтинги викладача, у тому числі і оцінка його роботи студентами. Матеріально-технічне забезпечення, підтримка здобувачів, оснащеність приміщень та навчальних аудиторій перебувають на високому рівні, що якісно вирізняє Київський університет імені Бориса Грінченка з поміж інших ЗВО. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП виконуються. Здобувачі, роботодавці та випускники долучені до процесу формування та оновлення контенту ОП. В Університеті існують та застосовуються чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Перспективи розвитку ОП полягають у підвищенні рівня її інтернаціоналізації, розширенні кола роботодавців та практиків, залучених до освітнього процесу і формування контенту ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Цілі ОП сформовані з врахуванням пріоритетів розвитку м. Києва, що обумовлює її регіональний контекст, напрями науково-дослідної роботи, підвищення кваліфікації викладачів, практичної підготовки здобувачів. 2. Наявність каталогу вибіркових дисциплін, що містить широкий перелік дисциплін різного спрямування та регулярно оновлюється з урахуванням тенденцій та вимог ринку праці. 3. Включення до ОП новітніх спеціалізованих дисциплін в якості обов'язкових ОК (зокрема, Фінансові технології (FinTech), Фінансовий форенсік, Оцінка вартості бізнесу). 4. Викладачі ОП мають право враховувати результати неформальної освіти в освітньому процесі та застосовують це при оцінці самостійної роботи здобувачів. 5. Функціонування при кафедрі наукового гуртка «Фінансовий аналітик» та Центру цифрових фінансів та е-бізнесу, що сприяє включенню дослідницької складової в процес вивчення освітніх компонент ОП. 6. Розміщення програм іспитів на сторінці факультету, що дає змогу здобувачам детально ознайомитися із структурою екзаменаційних завдань. 7. Функціонування Школи академічної доброчесності, підписання здобувачами на початку навчання Декларації про академічну доброчесність. 8. Внутрішня система підвищення кваліфікації НПП, що включає модулі, які забезпечують розвиток дидактичної, дослідницької, цифрової, лідерської компетентностей, та ефективно забезпечує підвищення фахового рівня викладачів. 9. Складовою Цифрового кампусу Університету є е-портфоліо викладача, в якому накопичуються дані про всі види його діяльності за рік з відповідною бальною оцінкою, як підсумок формується рейтинг НПП. Також в е-портфоліо підтягуються дані про підвищення кваліфікації, сертифіковані електронні навчальні комплекси, результати опитувань студентів тощо. 10. Доступність та надійність Інтернету досягається розміщенням приймача супутникового зв'язку Starlink на даху корпусу Університету. Освітній процес реалізовується в аудиторіях з мультимедійним обладнанням, лабораторіях, комп'ютерних класах, при вивченні окремих ОК використовується кібер-полігон. 11. ЗВО має налагоджені зв'язки з роботодавцями та випускниками (зокрема, через Раду випускників), пропозиції яких враховуються в процесі оновлення ОП та окремих ОК.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1. Відсутність практики викладання дисциплін англійською мовою чи запрошення іноземних лекторів, що обмежує можливості здобувачів щодо формування soft skills та знижує їх конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці. 2. В Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету імені Бориса Грінченка не міститься інформація про те, що його дія розповсюджується на факультет економіки та управління. 3. Прикладів участі здобувачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності на ОП немає. 4. Магістерські кваліфікаційні роботи не розміщуються у репозиторії Університету, а лише у базі з внутрішнім доступом. 5. Положення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП не містить чітко визначених вимог щодо рівня кваліфікації працівників, що претендують на заміщення посад професорів чи доцентів. 6. В освітньому процесі не використовується спеціалізоване програмне забезпечення. 7. У контексті реалізації підкритерію 7.2 бракує власного наукового періодичного видання за спеціальністю 072 для безкоштовної публікації результатів наукових досліджень НПП та здобувачів. Рекомендації: 1. Для підвищення soft skills, зокрема рівня знань з професійної англійської мови, та забезпечення конкурентоспроможності випускників ОП на міжнародному ринку праці запровадити практику залучення закордонних лекторів, а також викладання дисциплін англійською мовою. 2. Внести зміни до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін

студентами Університету у частині переліку структурних підрозділів Університету, на які поширюється дія цього Положення, додавши до переліку Факультет економіки та управління. 3. Для підвищення рівня інтернаціоналізації освітньої діяльності за ОП долучити здобувачів до участі в програмах міжнародної академічної мобільності та міжнародних академічних проєктах. 4. Відкрити зовнішній доступ до захищених магістерських кваліфікаційних робіт випускників ОП шляхом їх розміщення у репозиторії Університету. 5. Відобразити вимоги рівня кваліфікації працівників, що претендують на заміщення посад у Положенні, або розмістити у ньому посилання на інші нормативні документи, які регулюють зазначене питання. 6. Для актуалізації сформованих у освітньому процесі навичок передбачити можливості використання здобувачам за ОК програми спеціалізованих програмних продуктів. 7. Створити фахове наукове періодичне видання з наданням можливості безкоштовної публікації НПП та здобувачам ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Візія Університету полягає у вихованні лідерів, які постійно прагнуть самовдосконалення, за допомогою інноваційної освіти, що підкріплює прагнення ЗВО перейти до моделі інноваційного університету та створити прогресивний науково-освітній хаб у столиці України. У контексті візії сформульовані мета та цілі ОП - підготовка спеціалістів у галузі фінансів, банківської справи та страхування; бути корисними суспільству та громаді під час надання послуг на професійному рівні у відповідній сфері. Слід зазначити, що цілі ОП сформовані з урахуванням пріоритетів розвитку м. Києва, оскільки Стратегія розвитку Університету Грінченка базується на положеннях Стратегії розвитку Києва до 2025 року. Набуті компетентності мають сприяти затребуваності для майбутніх фахівців, які є випускниками цієї ОП, із врахуванням сучасних тенденцій ринку праці та актуальних потреб громади. У відомостях про самооцінювання вказано, що унікальністю ОП є її матеріально-технічна база. Під час огляду аудиторного фонду та матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП, ми дійшли висновку, що ЗВО має потужну матеріально-технічну базу, але вона не є унікальною саме для ОП. Унікальність ОП полягає у підготовці за напрямками Fintech та фінансовий форенсік; навчання за компетентнісним підходом у центрі компетентностей цифрових фінансів та е-бізнесу, керівником якого є Н. Краус (застосування в інтерактивному форматі різних форм навчання, зокрема, семінарів-дискусій, кейс-методів, диспутів, конференцій, рольових ігор, бізнес-симуляцій, спеціалізованих тренінгів із залученням фахівців-практиків, моделювання та імітація роботи банку, страхових компаній тощо) (<http://surl.li/meeej>), що підтверджує дотримання студентоцентрованого підходу при реалізації цілей ОП. В рамках діяльності цього центру спільно з кафедрою управління відбувається проведення конкурсів таких, як "Фабрика бізнес ідей та стартапів" та "Бої стартапів: інновації та управління ними". Крім того, у ЗВО щорічно проводиться круглий стіл, темою якого на поточний навчальний рік є "Фондовий ринок: закордонний досвід та українська практика", що підтверджує наукову направленість на сферу фондового ринку після зміни назви спеціальності у 2023 році. Викладачі активно консультують здобувачів під час підготовки до круглого столу. Конкурентоспроможність ОП у порівнянні з вітчизняними та іноземними аналогами полягає у поєднанні класичної фінансової освіти та чіткої відповідності стандарту з викладанням відносно нових для України ОК - Фінансовий форенсік (ОК 10) та Оцінка вартості бізнесу (Due Diligence) (ОК 11). Таким чином, цілі ОП відповідають місії, візії та цінностям ЗВО (<https://tinyurl.com/tsinnosti>), девізу Факультету економіки та управління (<https://feu.kubg.edu.ua/>), Стратегії (Програми) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018–2022 роки (<https://tinyurl.com/kubg-strat>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До розроблення ОП залучалися випускники програми, роботодавці, представники академічної спільноти та територіальна громада м. Києва. На етапі розробки ОП під час формулювання цілей та визначення ПРН здобувачі освіти участі не брали, проте вони долучаються до анкетування шляхом заповнення Гугл-форми, спільних обговорень та робочих груп з оновлення ОП. Досвід та пропозиції колишніх студентів (випускників) програми враховується при залученні їх до викладання. На офіційному сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/425a85cf>) оприлюднюється анкета для опитування здобувачів (<http://surl.li/kptqn>) і випускників (<http://surl.li/leosl>) програми щодо якості освітнього процесу, результати анкетування (<http://surl.li/leoox>) та етапи обговорення ОП. При розробці ОП були долучені роботодавці, які запропонували ввести до ОП певні ОК (Фінансові технології FinTech, Оцінка

вартості бізнесу) для формування професійних компетентностей здобувачів, що відповідає цілям ОП. Зазначені ОК наявні у навчальному плані ОП. У процесі визначення цілей та ПРН були враховані також пропозиції рецензентів - представників академічної спільноти, а також інтереси київської територіальної громади, адже місто є основним замовником на підготовку фахівців у галузі фінансів, банківської справи та страхування, що свідчить про чітко виражений регіональний контекст.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Відповідність ПРН ОП тенденціям розвитку ринку праці забезпечується постійною комунікацією з потенційними роботодавцями, зокрема, комерційними банками, страховими компаніями, державними установами тощо. Крім того, на Факультеті економіки та управління функціонує Рада роботодавців (<http://surl.li/dztqu>). ЗВО оперативно забезпечує відповідність цілей ОП змінам у нормативно-правових актах (Закон України «Про вищу освіту»; Стандарт вищої освіти Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом МОН від 20.06.2019 року; постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» зі змінами, станом на 07.07.2021 р., № 266). Регіональний контекст виражається у підпорядкуванні ЗВО територіальній громаді м. Києва, як комунального закладу. Це позначається на науковій тематиці кафедри, а також укладенні договору з КМДА про підготовку фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів та на підвищення кваліфікації та перепідготовку фахівців з урахуванням Програми економічного і соціального розвитку м. Києва (<https://goo.su/arOk>). Компанії інших роботодавців функціонують здебільшого в межах м. Києва. Під час розробки ОП було враховано досвід чотирьох вітчизняних (КНУ імені Т. Шевченка, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана, НУ «Львівська політехніка», НУБІП) та зарубіжних (Emlyon Business School, Aalto university, Frankfurt School of Finance & Management та ін.) ЗВО. Зокрема, було запозичено досвід впровадження відносно нових ОК, таких як Фінансовий форенсік, Фінансове моделювання тощо, що робить ОП конкурентоспроможною у порівнянні з вітчизняними аналогами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ПРН ОП сформульовані на основі Стандарту вищої освіти України галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/aczcf>). Інші ПРН, окрім тих, які сформульовані у відповідному стандарті, не забезпечуються. Мета, опис предметної області, обсяг ОП, інтегральна компетентність, загальні та фахові компетентності, форми атестації відповідають тим, що затверджені у відповідному Стандарті. Для досягнення зазначених у Стандарті вищої освіти програмних результатів навчання в ОП реалізовано послідовне викладання фінансових та економічних дисциплін, а також проходження виробничої та переддипломних практик, що визначене структурно-логічною схемою ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі ОП сформовані з врахуванням пріоритетів розвитку м. Києва, що обумовлює її регіональний контекст, напрями науково-дослідної роботи, підвищення кваліфікації викладачів, практичної підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Суттєвих недоліків не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії, візії та цінностям ЗВО, Стратегії (Програмі) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018–2022 роки. До формулювання цілей ОП та визначення результатів навчання залучалися випускники програми, роботодавці, представники академічної спільноти та територіальна громада м. Києва, чий рекомендації було враховано в повному обсязі. Простежується чітко виражений регіональний контекст, що обумовлений підпорядкуванням ЗВО територіальній громаді м. Києва та його комунальним статусом. ПРН сформульовано відповідно до Стандарту вищої освіти України галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Інші ПРН, окрім тих, які сформульовані у Стандарті, не забезпечуються. ЕГ відзначає відповідність Критерію 1 за підкритеріями 1.1-1.4, однак взірцевих та інноваційних практик в контексті виконання вимог критерію не виявлено.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. Обсяг ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування другого (магістерського) рівня освіти становить 67 кредитів ЄКТС; на дисципліни за вибором здобувачів освіти - 23 (25,6% від загального обсягу ОП) кредити ЄКТС. Такий розподіл відповідає вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП та навчального плану підготовки фахівців дозволяє встановити, що ОП має чітку структуру, в якій освітні компоненти підсилюють один одного і спрямовані на розвиток загальних та фахових компетенцій. Оцінка структурно-логічної схеми підтверджує послідовність та логічність розміщення різних складових програми. Структура освітньої програми включає обов'язкові освітні компоненти, спрямовані на формування загальних і фахових компетентностей, практичну підготовку, а також вибіркові компоненти, спрямовані на поглиблення міждисциплінарних фахових компетентностей у галузі фінансів, банківської справи та страхування. Обов'язкові компоненти включають такі дисципліни, як: Актуальні проблеми фінансів та економіки, Іноземна мова професійного спрямування, Цінні папери та фондовий ринок, Фінансові інструменти, Фінансове моделювання, Соціальна відповідальність економічних рішень, Фінансові технології (FinTech), Управління корпоративними фінансами, Стратегічне управління фінансами, Фінансовий форенсік, Оцінка вартості бізнесу (Due Diligence), а також виробнича, переддипломна практики і захист кваліфікаційної магістерської роботи. Каталог вибіркових дисциплін містить такі ОК: Фінансове посередництво, Інвестиційна стратегія та портфельний аналіз, Ринок цінних паперів, Аудит фінансово-господарської діяльності за міжнародними стандартами, Методологія економічних наукових досліджень та низку інших. Навчальний план побудовано відповідно до структурно-логічної схеми, поданої в ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Відповідність предметній області виражається через визначення мети, об'єкта, методів та компонентів освітньої програми. Об'єктом вивчення та діяльності є структура, принципи, механізми функціонування та розвитку фінансових систем. Мета навчання полягає в підготовці фахівців, які здатні вирішувати складні завдання та проблеми у професійній діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень або впровадження інновацій. Теоретичний зміст включає в себе поняття, категорії, теорії і концепції фінансової науки, які визначають тенденції та закономірності функціонування й розвитку фінансів, банківської справи та страхування. Для досягнення цілей навчання використовуються методи, методики та технології фінансової науки і практики. Зміст ОП та її складові відповідають предметній області, визначеній у Стандарті вищої освіти, згідно з матрицею відповідності. Формування компетентностей для проведення науково-дослідних робіт здійснюється завдяки викладанню ОК 1 та ОК 3, проходженню виробничої практики та виконанню кваліфікаційної роботи здобувачами. Студенти також набувають digital-навичок під час користування модульним освітнім середовищем (цифровим кампусом), пошуку літератури, підготовки презентацій. Всі дисципліни забезпечені електронними навчальними курсами (ЕНК), більша частина з яких сертифіковані, інша частина - має 100-відсоткове наповнення.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЗВО забезпечується: Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/FUCtBjW>), Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами КУБГ (<https://cutt.ly/NUcUxOj>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/qUcUYLr>), Стратегією розвитку Університету на 2023–2027 роки (<https://tinyurl.com/stratoh>). Однак в Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету Грінченка (затверджене у 2016 році) не міститься інформація про те, що його дія розповсюджується на факультет економіки та управління, який був утворений нещодавно. Виконання індивідуальних освітніх траєкторій закріплюється в індивідуальному навчальному плані здобувача. На зустрічі з керівництвом та адміністрацією підрозділу, в якому реалізується ОП, було з'ясовано, що під час процедури вибору навчальних дисциплін гарант ОП, завідувачі кафедр, заступники деканів з навчальної роботи проводять консультаційну роботу, щоб надати здобувачу можливість самостійно обрати дисципліни. Каталог вибіркового дисциплін створено так, аби студент зміг орієнтуватися у його функціоналі. Каталог не є структурованим та не має чіткого розподілу за спеціальностями/факультетами, однак він містить секцію пошуку, де можна знайти дисципліни за назвою, викладачем, інститутом/факультетом, кафедрою, рівнем вищої освіти та навчальним роком; у ньому розміщено повну та вичерпну інформацію щодо кожної запропонованої на вибір дисципліни. За результатами опитування здобувачів освіти щодо якості навчального процесу (<http://surl.li/leooh>), 75% респондентів вказали, що можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій забезпечується на високому рівні. На зустрічі з ЕГ здобувачі цей факт підтвердили. Тиск з боку викладачів при виборі навчальних дисциплін відсутній, проте наявні вимоги щодо мінімальної кількості студентів для формування груп на вивчення вибіркового дисциплін (як правило, 15 осіб). Фіксація вибору здобувачів відбувається в системі електронного навчання та в Каталозі вибіркового дисциплін. Дисципліни, що включаються до каталогу, визначаються через опитування студентів, запозичення досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО, поради Ради роботодавців, вивчення ринку праці та сучасних тенденцій у сфері фінансів, та з урахуванням потреби посилення розвитку здобувачами soft та hard skills. Здобувач також має право обрати дисципліни з суміжних спеціальностей, якщо він має таке бажання. У разі, якщо здобувачі не обрали певну дисципліну, то на наступний рік вона вилучається з Каталогу вибіркового дисциплін. Як зазначається в Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін, у межах вибіркової частини навчального плану освітньої програми, можуть зарахуватися кредити і результати неформальної освіти, які здобувачі здобули під час навчання на відкритих онлайн-курсах (<http://surl.li/amklu>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів у межах ОП спрямована на розвиток компетенцій, необхідних для їхньої подальшої професійної діяльності. Ця підготовка забезпечується за допомогою таких видів діяльності, як практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, а також дві практики: виробнича на першому курсі та переддипломна - на другому. Здобувачі, згідно Положення про проведення практики студентів (<https://tinyurl.com/урх7x47f>), мають можливість проходити практику на базі підприємств за угодами, укладеними з ЗВО. Крім того, є можливість подати клопотання для проходження практики в інших установах. Перелік баз практики оновлюється щороку (<https://tinyurl.com/yfxaf98b>). Перед початком практики проводиться установча конференція, і після її завершення - звітна, на якій студенти захищають свої звіти та надають зворотній зв'язок щодо організації практики. Програми практик розробляються відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення програм практики здобувачів вищої освіти (<https://tinyurl.com/kubg-rozrobka-program-praktyky>) та погоджуються з представниками баз практики. Практичні заняття проводяться у Центрі цифрових фінансів та е-бізнесу й можуть включати такі формати навчання: навчально-практичні конференції, вивчення кейсів, обговорення, презентації та методичні дискусії з участю фахівців та запрошених лекторів. У разі обмежень, таких як карантин або воєнний стан, навчання може відбуватися за допомогою електронних навчальних курсів у системі е-навчання ЗВО та корпоративних конференцій Google Meet. Студенти та випускники відзначають, що їхні навички та знання, отримані під час практики, важливі для їхньої професійної діяльності, і це підтверджується на зустрічах із ними. Вони особливо цінують розвинені навички комунікації, вміння та бажання постійно навчатися, і наголошують на доступності баз для проходження практик. Урахування тенденцій розвитку галузі в процесі практичної підготовки здійснюється завдяки налагодженій комунікації з Радою роботодавців, зокрема шляхом аналізу відгуків від роботодавців щодо результатів проходження практики здобувачами.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Соціальні навички (soft skills) формуються під час участі здобувачів у наукових конференціях, зокрема, елементи ораторської майстерності, лідерські якості, критичне мислення, самоорганізація, самопрезентація тощо. До прикладу, Н. Ушенко, викладачка ОК 6 "Соціальна відповідальність економічних рішень", використовує в рамках свого курсу такі методи для формування у здобувачів соціальних навичок: дискусії, мозкові штурми, обговорення,

презентації індивідуальних та командних проєктів, робота в команді під час вирішення різноманітних кейсів, що дозволяє виховати соціально відповідальних фахівців. Крім того, Н. Ушенко використовує під час занять навички медіації та комунікативного менеджменту після успішного проходження відповідних курсів, що підтверджує підвищення кваліфікації викладачами, всебічний розвиток та відчуття відповідальності за формування соціальних навичок у своїх студентів. Експертній групі на зустрічі зі здобувачами повідомили, що під час практичних занять в рамках ОК 10 "Фінансовий форенсік" відбувся пітчінг власних стартап-ідей здобувачами перед запрошеним підприємцем, що також дозволяє розвинути в студентах навички публічних виступів та презентацій своїх проєктів. Вибіркова дисципліна "Фінансове посередництво", яка була запроваджена за пропозицією здобувачів освіти, дозволяє розвинути у здобувачів навички комунікації для ефективного спілкування з клієнтами, посередниками, постачальниками, партнерами, співробітниками тощо для розвитку майбутнього бізнесу для тих здобувачів, які оберуть для себе таку траєкторію професійного розвитку. Акцент на формуванні лідерських якостей у межах ОП обґрунтовано вимогою відповідності цілей ОП місії ЗВО. Важливо окремо відзначити, що умови дистанційного навчання не заважають формувати та розвивати у здобувачів соціальні навички, що підтверджують як науково-педагогічні працівники, так і здобувачі освіти. В той же час, на ОП відсутня практика викладання дисциплін англійською мовою чи запрошення іноземних лекторів.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Наразі професійний стандарт відсутній. Зміст ОП спрямований на набуття компетенцій, необхідних для відповідності кваліфікаційним вимогам, визначеним у Національному класифікаторі професій ДК 003:2010 (<http://surl.li/ncjm>) для спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування".

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО використовує різні методи для визначення відповідності обсягу окремих компонентів освіти у кредитах ЄКТС фактичному навантаженню студентів. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/amwjd>), члени експертної групи встановили, що загальний обсяг ОП та вибіркового компонента (90 кредитів ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження студентів і відповідає поставленим цілям та програмним результатам навчання. Загальне навантаження студента складає 1800 годин на навчальний рік та відповідає 60 кредитам ЄКТС (1 кредит = 30 годин). Аналіз навчального плану (<http://surl.li/mmjtc>) показав рівномірний розподіл навантаження студентів (по 30 кредитів ЄКТС на кожен семестр). Зазвичай, на 1 кредит припадає 8 годин аудиторних занять для магістрів. Максимальне тижневе аудиторне навантаження студента-магістра не повинно перевищувати 18 годин. Для проведення проміжного або модульного контролю передбачено до 2 годин на кожен кредит. Решта часу виділяється для самостійної роботи студентів, що дозволяє їм ефективно опанувати матеріал, підготуватися до практичних занять та виконати індивідуальні завдання. Для дисциплін, які спрямовані на розвиток професійних навичок, можливий інший розподіл годин. Для підготовки і складання іспитів передбачено 30 годин з загальної кількості годин самостійної роботи, призначених для вивчення конкретної дисципліни. Тривалість екзаменаційної сесії зазвичай складається з трьох днів на один іспит. Для визначення реального навантаження студентів використовуються як усні, так і письмові опитування. Результати опитувань студентів стосовно фактичного навантаження підтверджують, що співвідношення теорії та практики, аудиторних та самостійних занять збалансоване (<http://surl.li/leooh>). Інформація, отримана на зустрічі ЕГ зі здобувачами освіти, дає можливість дійти висновку, що студенти задоволені рівнем навантаження, часу на повне опрацювання матеріалу цілком вистачає, навіть за умови поєднання навчання з роботою. Політика виставлення дедлайнів на виконання завдань для здобувачів освіти, які працевлаштовані або потрапили у скрутну життєву ситуацію, є гнучкою, що також підтверджується словами здобувачів освіти та підкріплюється їхніми особистими прикладами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Наявність каталогу вибіркового дисциплін, що містить широкий перелік дисциплін різного спрямування та регулярно оновлюється з урахуванням тенденцій та вимог ринку праці. 2. Включення до ОП новітніх спеціалізованих дисциплін в якості обов'язкових ОК (зокрема, Фінансові технології (FinTech), Фінансовий форенсік, Оцінка вартості бізнесу).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Відсутність практики викладання дисциплін англійською мовою чи запрошення іноземних лекторів, що обмежує можливості здобувачів щодо формування soft skills та знижує їх конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці. Рекомендовано: для підвищення soft skills, зокрема рівня знань з професійної англійської мови, та забезпечення конкурентоспроможності випускників ОП на міжнародному ринку праці запровадити практику залучення закордонних лекторів, а також викладання дисциплін англійською мовою. 2. В Положенні про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету імені Бориса Грінченка не міститься інформація про те, що його дія розповсюджується на Факультет економіки та управління. Рекомендовано: внести зміни до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету у частині переліку структурних підрозділів Університету, на які поширюється дія цього Положення, додавши до нього Факультет економіки та управління.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП та ОК у її межах відповідає вимогам, визначених у Стандарті вищої освіти. ОП має чітку структуру, ОК складають взаємопов'язану структуру та спрямовані на досягнення ПРН. Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується повною мірою. Сильною стороною ОП є наявність каталогу вибіркових навчальних дисциплін та можливості для здобувачів вільно формувати свою освітню траєкторію. Практична підготовка здобувачів у межах ОП є різнобічною та спрямована насамперед на розвиток загальних та фахових компетенцій, необхідних для подальшої професійної діяльності. Забезпечується не лише набуття професійних навичок, а і соціальних, які цілком відповідають заявленим цілям ОП. Аналіз фактичного відображення навантаження студентів показав, що воно повністю відповідає нормі та є відповідним для досягнення цілей ОП і ПРН. За підкритеріями 2.4 та 2.6 ЕГ виявила несуттєві недоліки та слабкі сторони, які не мають суттєвого впливу на якість освітнього процесу і не знижують загального позитивного враження про ОП. Загалом ОП повністю відповідає вимогам Критерію 2 за підкритеріями 2.1-2.3, 2.5, 2.7-2.9, та частково - за підкритеріями 2.4 та 2.6.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що вступ на ОП здійснюється відповідно до Правил прийому до Університету на навчання за освітнім ступенем магістра. Правила прийому на ОП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті Університету (<https://is.gd/DNjsMN>). Здобувачі вищої освіти діючої ОП вступали на програму згідно Правил прийому 2023 р. (<https://is.gd/DNjsMN>) та 2022 р. (<https://is.gd/kmdmMq>). Відповідно до Правил прийому вступники допускались до конкурсного відбору на заявлену ОП на основі конкурсного балу, який формується з магістерського тесту навчальної компетентності, фахового вступного випробування та мотиваційного листа. В Правилах прийому детально фіксується процедура конкурсного відбору. Фактів невідповідності Правил прийому, затверджених Університетом, Умовам прийому у відповідному році чи іншим нормативним документам не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вимоги до вступників на ОП «Фінанси і кредит» сформовані відповідно до законодавства України у сфері вищої освіти та чинних Правил прийому (<https://is.gd/DNjsMN>). Передбачена можливість вступу на основі ОС бакалавр (<https://is.gd/cMhaCR>), ОКП спеціаліст та ОС магістр (у т.ч. зі спеціальностей, відмінних від 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (<https://is.gd/JrPmGU>)). Правила прийому враховують особливості ОП, зокрема, фахове вступне випробування спрямоване на оцінку відповідності рівня підготовки абітурієнтів вимогам підготовки для здобуття другого (магістерського) освітнього рівня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (<https://is.gd/rG6UhZ>). Окрім цього, з урахуванням особливостей ОП має бути складено мотиваційний лист. Сформульовано чіткі рекомендації щодо його написання (<https://is.gd/8tZYfY>). Випробування проводиться у письмовій формі у вигляді комп'ютерного тесту на базі сучасного програмного

забезпечення в системі MOODLE з виконанням вимог щодо автентифікації та доброчесності, що було підтверджено секретарем Приймальної комісії під час зустрічі з експертами.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (<https://is.gd/RcUopK>), Правилами прийому (<https://is.gd/DNjsMN>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://is.gd/nl8lDD>). Тексти цих документів розміщені на офіційному сайті. Здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитися з ними у розділі «Реєстр нормативної бази документів» (<https://is.gd/bvMryO>), що забезпечує їхню доступність для учасників освітнього процесу. На думку ЕГ, зазначені правила прописано чітко та лаконічно. Відповідно до них (<https://is.gd/nl8lDD>), визнання РН здійснюється на засіданні випускової кафедри з обов'язковою участю гаранта ОП. Рішення кафедри оформлюється протоколом, який передається до навчального відділу відповідного факультету. На підставі рішення випускової кафедри Університет приймає рішення щодо допуску здобувача до подальшого навчання з визнаними РН. На думку ЕГ, така процедура забезпечує надійність визнання РН. Відповідно до інформації, наведеної в СО, а також за результатами співбесіди з гарантом, випадків визнання результатів навчання в інших ЗВО на ОП, що акредитується, не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету (<https://is.gd/5OFpiX>). Здобувачі мають змогу ознайомитися з інформацією про можливість зарахування кредитів і результатів неформальної освіти в межах вибіркової частини навчального плану на сайті факультету (<https://is.gd/XJHTiI>). Гарант та адміністрація Факультету регулярно інформують студентів про можливості перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, що підтвердили здобувачі під час спілкування з ЕГ. Здобувачі знають про можливість зарахування результатів відкритих навчальних онлайн-курсів (Prometheus, EdEra, Coursera та інші) після отримання відповідних сертифікатів. Також на сайті міститься інформація про навчання на курсах Coursera (<https://is.gd/4JFrlr>), а також Udemy та edX (<https://is.gd/XJHTiI>). Курси перезараховуються за умови відповідності їх змісту фаховому спрямуванню, мають обсяги, що відповідають обсягам вибірових навчальних дисциплін, опанованих під час навчання здобувача за відповідною ОП. Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, приймається випусковою кафедрою. За бажанням здобувача, додатково опановані дисципліни (модулі) можуть бути включені до його індивідуального навчального плану. Під час ознайомлення з Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету (<https://is.gd/5OFpiX>) було виявлено, що його дія не розповсюджується на діяльність факультету економіки та управління, що пояснюється створенням цього факультету у вересні 2022 року шляхом реорганізації факультету інформаційних технологій та управління. Відповідно до інформації СО, на програмі відсутні приклади практики застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Проте, за інформацією здобувачів освіти в рамках ОК 1 "Актуальні проблеми фінансів та економіки", викладачем якої є Н. Краус, було зараховано проходження курсів на платформі "Дія. Цифрова освіта" й отримання сертифікату по їх завершенню як часткове виконання самостійної роботи та оцінено відповідно. За словами Н. Краус, використання в рамках цієї ОК результатів неформальної освіти на відкритих онлайн-курсах додатково обґрунтовується назвою дисципліни, адже вона вимагає постійного та оперативного оновлення, аби відповідати актуальним тенденціям галузі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чітко врегульоване питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Викладачі ОП мають право враховувати результати неформальної освіти в освітньому процесі та застосовують це при оцінці самостійної роботи здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма в цілому відповідає критерію 3, а саме: правила прийому є чіткими і зрозумілими, детально фіксують процедуру конкурсного відбору, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті Університету; враховують особливості ОП, зокрема, фахове вступне випробування спрямоване на оцінку відповідності рівня підготовки абітурієнтів вимогам підготовки на ОП. Тексти документів що описують визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщені на офіційному сайті, доступні для учасників освітнього процесу. ЕГ вважає, що вимоги підкритеріїв 3.1 – 3.4 виконуються повністю, при цьому не може виділити певні взірцеві чи інноваційні характеристики у контексті виконання вимог критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ОП реалізується за денною формою навчання, узагальнений перелік форм організації освітнього процесу та видів навчальних занять визначені у IX розділі «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://tinyurl.com/kubg-edu-proc>). До них належать навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка і контрольні заходи. Оцінювання змісту робочих навчальних програм показало, що у них не деталізовано за допомогою яких методів досягаються програмні результати навчання. Натомість в окремих програмах інформація про методи контролю розміщена у розділі «Контроль навчальних досягнень». За інформацією викладачів ОП, у процесі викладання дисциплін використовуються методи проблемного навчання, аналіз наукових джерел та нормативних документів, словесні, наочні, пояснювально-ілюстративні методи, проблемно-пошукові та інші методи. Проректор з навчально-методичної роботи на зустрічі з ЕГ зауважив, що ЗВО не практикує опис методів навчання у робочих програмах, бо вважає, що це обмежує академічну свободу викладача. Для формування фахових компетенцій застосовуються виконання практичних та дослідницьких завдань, роз'яснення, демонстрація, консультування, менторська підтримка. Студентоцентрований підхід реалізований шляхом формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії – вільного вибору освітніх компонент обсягом 23 кредити, можливостей для академічної мобільності, поєднання навчання та професійної діяльності. Вивчення думки студентів щодо форм і методів навчання здійснюється через проведення анкетувань «Викладач очима студентів», де передбачені питання про аналітичне мислення викладача, гнучкість та емоційний інтелект, етичність, ефективну комунікацію, використання методів викладання, знання предмету та мотивацію студентів. Кожен критерій містить низку питань, які здобувач має оцінити за 5-ти бальною шкалою. Після вивчення електронного навчального курсу для здобувача теж передбачена можливість оцінити його наповнення та форми і методи викладання. За інформацією здобувачів ОП, вони активно долучаються до опитувань і розуміють, що результати таких опитувань беруться до уваги адміністрацією ЗВО. Результати аналізу нормативних документів Університету та інформація, отримана ЕГ на зустрічі з адміністрацією та НПП, дозволяють стверджувати, що викладачі ОП не відчувають обмежень щодо обрання методів навчання та викладання. Таке право закріплено за ними у Положенні про організацію освітнього процесу, розділ II (<https://tinyurl.com/2rvd7r53>). Варіативність методів навчання і викладання, вільний доступ до інформаційних ресурсів, широкі можливості для підвищення кваліфікації та стажування НПП сприяють реалізації принципів академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті Факультету економіки та управління розміщена інформація про графік освітнього процесу (<http://surl.li/leqbv>), розклад занять та розклад дзвінків (<https://dekanat.kubg.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>), програми екзаменів для студентів усіх курсів (<http://surl.li/lnafj>). З головної сторінки факультету є можливість переходу до Цифрового кампусу Університету (<https://digital.kubg.edu.ua/>), де наведено інформацію про цифрові інструменти, що використовуються в освітньому процесі, та посилання на кабінет студента, систему е-навчання тощо. На сторінці кафедри фінансів (<http://surl.li/leqbx>) розміщено освітню програму, навчальний план та робочі програми дисциплін. Обсяг інформації щодо організації і змісту освітнього процесу, яка розміщена на сторінках факультету та кафедри, вважаємо достатнім. За інформацією гаранта та викладачів ОП, для ознайомлення здобувачів із особливостями освітнього процесу на початку семестру проводяться організаційні збори. Завдання ознайомлення

здобувачів зі специфікою роботи над окремими курсами покладене на викладачів ОП, які на першому занятті повинні донести до студентів зміст, структуру, мету, ПРН, та критерії оцінювання окремих ОК. Зазначена інформація має бути розміщена в системі е-навчання. Ознайомлення із контентом електронних курсів дозволило ЕГ зробити висновок, що здобувачі належним чином поінформовані про вимоги та критерії оцінювання за ОК програми.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Імплементация результатів досліджень в освітній процес в Університеті реалізується шляхом виконання здобувачами дослідницьких завдань на практичних заняттях, участі здобувачів у роботі наукових товариств, оприлюднення результатів досліджень на конференціях, участі у конкурсах студентських наукових робіт зі спеціальності. За інформацією викладачів ОП, результати їх наукових досліджень використовуються при формуванні контенту дисциплін, що включені до ОП - «Фінансове моделювання», «Стратегічне управління фінансами», «Актуальні проблеми фінансів та економіки». Для активізації дослідницької діяльності здобувачів кафедрою фінансів створено науковий гурток "Фінансовий аналітик" (<http://surl.li/leqco>), на сторінці кафедри розміщено плани його роботи та звіти про діяльність. Присутні на зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили факт діяльності гуртка, та зазначили, що готували наукові публікації з його допомогою. Під керівництвом викладачів кафедри здобувачі активно беруть участь у студентських та професійних науково-практичних конференціях та публікують тези доповідей. Такі конференції проводяться Університетом, зокрема щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» (X – <http://surl.li/edwww>, IX – <http://surl.li/edwxb>, VIII – <http://surl.li/edwxf>), а також іншими ЗВО (<http://surl.li/kqbtu>). Інформація про опубліковані тези доповідей наведена у звітах про діяльність наукового гуртка «Фінансовий аналітик». Здобувачі ОП долучалися до низки заходів практичного спрямування, зокрема в інтерактивному марафоні «Фінансове розслідування» (<http://surl.li/kqbrj>), Бліц-курси «Фінансово-економічне просвітництво» (<http://surl.li/kqbsd>), а також здобувачі представили свої науково-навчальні доробки з проблем фінансів та економіки рамках роботи Центру провайдінгу інновацій та цифрового підприємництва (<http://surl.li/kpwbt>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Система перегляду та оцінювання змісту ОК в Університеті регламентована Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/kubg-edu-proc>), Методичними рекомендаціями з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<https://tinyurl.com/kubg-grp-rul>). Зазначене Положення (розділ VI) наголошує на щорічному оновленні РНП дисциплін, оновленні і розробленні нових засобів діагностики навчальних досягнень та обов'язковому забезпеченні навчальних дисциплін електронними навчальними курсами. У Методичних рекомендаціях зазначено, що РНП розробляються на термін дії навчального плану, а поточні зміни до них вносяться щорічно при зміні або уточненні. Зміни до РНП затверджуються на засіданнях кафедр. Ознайомлення зі змістом РНП, розміщених на сторінці кафедри фінансів, показало, що вони були оновлені перед початком 2023-2024 н.р., зокрема актуалізовані списки рекомендованої літератури та частково ураховані зміни у фінансовій галузі. Позитивним аспектом вважаємо те, що викладачі ОП впроваджують досвід, набутий під час підвищень кваліфікації у викладанні ОК, та оновлюють РНП з урахуванням такого досвіду. Зокрема, проф. А.Ю.Рамський за результатами стажування у Національному університеті «Чернігівська політехніка» оновив зміст ОК «Ринок цінних паперів». Проф. Н.М.Краус оновила зміст таких ОК «Актуальні проблеми фінансів та економіки» та «Методологія економічних наукових досліджень» за результатами стажування в ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». За інформацією викладачів ОП, питання необхідності оновлення РНП розглядаються на засіданнях кафедри, окрім того, кожен викладач намагається враховувати сучасні тренди розвитку фінансового ринку і відображати їх у своїх ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Супровід програм академічної мобільності в Університеті здійснює НДЛ інтернаціоналізації ВО (<http://ivo.kubg.edu.ua/>). Реалізація міжнародної академічної мобільності відбувається відповідно до договорів про міжнародну співпрацю. Перелік доступних програм Еразмус+ розміщено на сторінці НДЛ. Викладачі ОП беруть участь у міжнародних проєктах (Рамський А.Ю., Обушний С.М.), виступають на міжнародних науково-практичних конференціях (Казак О.О.). Прикладів участі здобувачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності на ОП немає. На зустрічі з ЕГ представники Університету зауважили, що стимулювання міжнародної академічної мобільності та інтернаціоналізації діяльності має постійний характер, є низка підписаних угод про співпрацю, проте несприятливі обставини (пандемія, війна), а також короткий термін навчання на ОП (1,5 роки) роблять технічно складною участь здобувачів у програмах академічної мобільності. Викладачі та здобувачі ОП мають доступ до НБД Web of Science Core Collection, Scopus Elsevier, Research4life. Факультет економіки та управління долучений до реалізації грантового проєкту «Teaching Digital Entrepreneurship». В жовтні 2022 р. було опубліковано четвертий

інтелектуальний продукт проекту (силабуси до 16 тем навчального курсу “Цифрове підприємництво”), розроблено презентаційні матеріали за темами навчального посібника з цифрового бізнесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Функціонування при кафедрі наукового гуртка «Фінансовий аналітик» та Центру цифрових фінансів та е-бізнесу, що сприяє включенню дослідницької складової в процес вивчення освітніх компонент ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Прикладів участі здобувачів ОП у програмах міжнародної академічної мобільності на ОП немає. Рекомендовано: Для підвищення рівня інтернаціоналізації освітньої діяльності за ОП долучити здобувачів до участі в програмах міжнародної академічної мобільності та міжнародних академічних проєктах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання, що використовуються в освітньому процесі, дозволяють досягнути цілей та ПРН, викладачі ОП не відчувають обмежень щодо обрання методів навчання та викладання, що відповідає принципам академічної свободи. Здобувачі належним чином поінформовані про вимоги та критерії оцінювання за ОК програми. Поєднання навчання і досліджень здійснюється шляхом участі викладачів та здобувачів у наукових заходах, роботі наукового гуртка при кафедрі фінансів. Викладачі ОП оновлюють зміст ОК з урахуванням результатів підвищень кваліфікації та сучасних тенденцій розвитку фінансового ринку. Загалом, ЕГ вважає, що ОП відповідає вимогам підкритеріїв 4.1-4.3, та частково відповідає вимогам підкритерію 4.4 з огляду на відсутність практики участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Нормативними документами Університету, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://tinyurl.com/kubg-edu-proc>) визначено три види контролю - вхідний, проміжний та підсумковий. Відповідно до зазначеного Положення «проміжний контроль може проводитися, як правило, у формі усного опитування, письмового експрес-контролю або комп'ютерного тестування на практичних заняттях, виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі колоквиуму...». Підсумковий контроль включає семестровий контроль (екзамен чи залік) і випускну атестацію студентів (в формі публічного захисту кваліфікаційних робіт). Окрім того, у ЗВО діє Наказ № 38 від 16.02.2009 «Про введення в дію уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету» (<https://tinyurl.com/y7mxa3qr>), що регламентує чітку систему оцінювання різних видів діяльності під час проміжного контролю з нарахуванням певної кількості балів. До таких видів діяльності зокрема віднесені відвідування лекцій та практичних занять, виконання домашніх, індивідуальних завдань, написання модульних контрольних робіт тощо. Для контролю досягнення ПРН здобувачами ОП застосовуються методи усного та письмового контролю, комп'ютерного контролю та самоаналізу. Критерії оцінювання та форма проведення всіх видів контролю відображені в РНП (<https://tinyurl.com/rpnd-m>), що розміщені у вільному доступі в репозиторії, ЕНК та на сторінці кафедри. Структура всіх РНП є уніфікованою відповідно до “Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін” (<https://tinyurl.com/kubg-rpn-rul>). В Університеті побудована кількостетапна система інформування здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання – ця інформація наведена у РНП дисциплін; викладачі ОП на початку вивчення кожної навчальної дисципліни знайомлять здобувачів освіти із формами контролю та критеріями їх оцінювання; критерії оцінювання семестрових екзаменів оприлюднюються на сторінці Факультету у рубриці «Студентам» (<https://tinyurl.com/yhs53f32>) у вигляді Робочих програм іспиту; вимоги до оцінювання результатів практики викладені у програмі практики та озвучуються студентам перед її початком. Відповідно до результатів

опитування здобувачів, розміщених на сайті Факультету економіки та управління <https://tinyurl.com/muyffvw3>, переважна частка опитаних (87,5%) відзначили високий рівень поінформованості про критерії оцінювання знань, а 12,5% оцінили його як «достатній».

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів відповідає вимогам Стандарту ВО України зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи. В умовах дистанційного навчання захист проводиться на платформі Meet із ввімкненими камерами та відеозаписом. Вимоги щодо відсутності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації результатів забезпечується проведенням внутрішньої та зовнішньої експертизи з наданням висновку з підписом експерта і печаткою установи, та обов'язковою перевіркою на відсутність академічного плагіату. Факт оригінальності засвідчується Довідкою про відсоток оригінальності. Надані за запит ЕГ магістерські роботи підтвердили застосування такого підходу. Захищені роботи розміщуються на сайті ЗВО в рубриці «Е-середовище» у розділі «База випускових робіт»: <https://cutt.ly/NxBlo4k>. Проте доступ до цієї бази мають лише студенти та працівники ЗВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регламентована Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/XwcbkrZl>); уніфікованою Системою оцінювання навчальних досягнень студентів Університету (<https://tinyurl.com/kubg-kh-sond>). Робочі програми навчальних дисциплін мають уніфіковану структуру і містять інформацію про критерії оцінювання та форми контролю, вони розміщені у вільному доступі на сторінці кафедри та у електронному навчальному середовищі. Програми іспитів розміщені на сторінці Факультету економіки та управління, вони містять зразки завдань, що включені в екзаменаційні білети. Здобувачі отримують інформацію про форму семестрового контролю на початку семестру. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів у ЗВО забезпечується застосуванням письмової форми екзаменаційної роботи (або тестових завдань в електронній системі при проведенні екзаменів онлайн). При використанні письмової форми здійснюється шифрування робіт, відповідно вони перевіряються без титульного аркуша, де вказано прізвище автора. Складання екзамену в усній формі можливе за рішенням вченої ради факультету. Для цього формується комісія у складі 2-3 викладачів, один з яких не викладав зазначену дисципліну. У разі, якщо у здобувача виникли сумніви щодо об'єктивності оцінювання знань, він може подати апеляцію до студентського офісу. За інформацією здобувачів, що були присутні на зустрічі з ЕГ, за час навчання у них не виникали скарги на упередженість та необ'єктивність екзаменаторів. Процедура повторного проходження контрольних заходів визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>). У п 9.4 зазначеного положення визначено, що студенти, які одержали під час заліково-екзаменаційної сесії не більше двох незадовільних оцінок (FX), мають право ліквідувати академічну заборгованість у встановлені строки, як правило, до початку наступного семестру. Перескладання екзамену допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачеві, другий – комісії. У випадку, коли здобувач освіти отримав менше ніж 35 балів за результатами поточного контролю, він має пройти обов'язкове повторне вивчення дисципліни. Питання оскарження результатів контрольних заходів прописане у п. 9.3 Положення. У разі надходження в Студентський офіс апеляції від здобувача, за розпорядженням декана створюється комісія у складі: екзаменатора, який приймав екзамен, іншого викладача відповідного профілю, завідувача кафедри та заступника декана з науково-методичної та навчальної роботи. Засідання комісії відбувається наступного дня, вона розглядає лише письмову роботу. Оцінка виставлена комісією, є остаточною і не підлягає повторній апеляції. За інформацією здобувачів, за час навчання не виникало ситуацій, що вимагали б подання апеляцій, у разі незгоди здобувача з виставленою оцінкою питання вирішувалося шляхом надання додаткових завдань викладачем.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності викладені в Стратегії розвитку Університету на 2023-2027 рр. (<https://tinyurl.com/strateth>); Кодексі корпоративної культури <https://tinyurl.com/mtbwnpcz>; Положенні про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету (<https://tinyurl.com/dobroch22>); Положенні про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/kubg-eduproc>). На сайті факультету економіки та управління є вкладка «Заходи ФЕУ щодо пропагування принципів академічної доброчесності», де є посилання на нормативні

документи, а також інформація про події щодо популяризації академічної доброчесності. У ЗВО функціонує Школа академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/bdhs75uv>), метою якої є поширення ідей, норм та цінностей академічної доброчесності серед студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Ще однією позитивною практикою є підписання НПП і здобувачами на початку навчання Декларації про академічну доброчесність. Упродовж останніх двох років в Університеті проведено низку заходів для посилення культури академічної доброчесності - Науково-практичний семінар «Формування культури академічної доброчесності студентів у Київському університеті імені Бориса Грінченка», онлайн-семінар «Академічна доброчесність в умовах воєнного стану» та ін. <https://tinyurl.com/mu6jkdhy>. Для протидії порушенням академічної доброчесності застосовується програмне забезпечення Unicheck та Strike Plagiarism (за його допомогою здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт), а також комп'ютерне тестування здобувачів з автоматичним оцінюванням роботи, відеоспостереження в аудиторіях з метою унеможливлення списування при проведенні контрольних заходів. Спількування зі здобувачами дозволило переконатися, що вони обізнані з вимогами дотримання академічної доброчесності та брали участь в університетських та факультетських заходах з пропагування доброчесності. База магістерських кваліфікаційних робіт формується бібліотекою ЗВО, експертам на зустрічі було продемонстровано, як ця база працює. Доступ до цієї бази мають лише зареєстровані внутрішні користувачі. Магістерські кваліфікаційні роботи не розміщуються у репозиторії Університету, до якого є відкритий доступ для зовнішніх користувачів. Відповідальність за порушення академічної доброчесності визначена Положенням про академічну доброчесність (<https://tinyurl.com/dobroch22>) і передбачає застосування таких заходів як попередження; повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного ОК освітньої програми; відрахування; відмова у призначенні академічної стипендії. У ЗВО працюють постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності, склад яких оприлюднено на сайті (<https://tinyurl.com/397br5cu>; <https://tinyurl.com/sheah78t>). За інформацією адміністрації, за час функціонування ОП порушень академічної доброчесності виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Розміщення програм іспитів на сторінці факультету, що дає змогу здобувачам детально ознайомитися із структурою екзаменаційних завдань. 2. Функціонування Школи академічної доброчесності, підписання здобувачами на початку навчання Декларації про академічну доброчесність

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Магістерські кваліфікаційні роботи не розміщуються у репозиторії Університету. Рекомендовано: Відкрити зовнішній доступ до захищених магістерських кваліфікаційних робіт випускників ОП шляхом їх розміщення у репозиторії Університету.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В Університеті побудована ефективна система інформування здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, інформація оприлюднюється як безпосередньо викладачами ОК, так і на сторінках кафедри і факультету. Форма атестації здобувачів відповідає вимогам Стандарту Вищої Освіти України за спеціальністю 072. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів у ЗВО забезпечується застосуванням письмової форми екзаменаційної роботи (або тестових завдань в електронній системі при проведенні екзаменів онлайн). Заклад підтримує високі стандарти щодо академічної доброчесності, до позитивних практик можна віднести наявність Школи академічної доброчесності та підписання Декларації про академічну доброчесність здобувачами та викладачами. З огляду на викладене, ЕГ вважає, що ОП відповідає повністю вимогам підкритеріїв 5.1-5.3 та частково - підкритерію 5.4, оскільки кваліфікаційні магістерські роботи розміщуються лише у внутрішній базі Університету. Зазначений недолік не має суттєвого впливу на виконання вимог критерію 5, і у ЗВО уже здійснюється робота для його усунення.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання.

Оцінка інформації про освіту, наукові ступені та вчені звання викладачів ОП, а також їх наукові публікації дозволяє стверджувати, що їх академічна та професійна кваліфікація є високою та дозволяє досягнути цілей та програмних результатів навчання. Обов'язкові компоненти ОП викладають 8 викладачів, з яких двоє працюють за сумісництвом (доц. Венгер В.В., що викладає ОК «Стратегічне управління фінансами» та «Фінансове моделювання»; проф. Житар М.О., що забезпечує ОК «Управління корпоративними фінансами»). З числа штатних викладачів освітній процес за ОП забезпечують завідувач кафедри фінансів, проф. Рамський А.Ю., проф. Краус Н.М., проф. Ушенко Н.В., проф. Лойко В.В., доц. Обушний С.М. та доц. Торговець Ю.І. Науковий ступінь за спеціальністю 072 мають Житар М.О. та Обушний С.М., решта викладачів отримали такий ступінь із суміжних спеціальностей. Оцінка відповідності кваліфікації викладачів ОК, викладання яких вони забезпечують, показала, що розподіл ОК відбувається відповідно до напряму поточних наукових досліджень, з огляду на це усі викладачі мають достатню кількість наукових та методичних праць у сфері ОК. Спількування з фокус-групою викладачів підтвердило їх високий рівень професіоналізму та задіяність у різноманітних видах наукової активності, зокрема участь у редколегіях фахових видань, опонування дисертацій, участь у програмах міжнародної академічної мобільності тощо. В Університеті побудована ефективна система підвищення кваліфікації, що стимулює викладачів постійно підвищувати свій професійний рівень. Експертній групі упродовж зустрічей з фокус-групами викладачів, представників допоміжних структурних підрозділів та на резервній зустрічі було продемонстровано основні модулі системи та підтверджено факт проходження таких модулів викладачами ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В Університеті діє Положення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://tinyurl.com/y9kx83wd>), у якому визначено перелік документів, що подаються претендентами на заміщення вакантних посад (п. 13), та процедуру розгляду кандидатур НПП (п. 18-27). Положення не містить конкретних вимог щодо рівня кваліфікації працівників, що претендують на заміщення посад професорів чи доцентів. За інформацією проректора з наукової роботи, такі дані визначені окремими додатковими формами, які заповнює претендент при подачі заяви. На сторінці відділу кадрів Університету (<https://tinyurl.com/yckrw5x4>) розміщений перелік документів для працевлаштування, а також шаблон мотивованого висновку для науково-педагогічних працівників, який містить характеристику різних видів робіт претендента і підписується завідувачем кафедри. Проте у цьому документі також не визначено якихось мінімальних вимог, яким має відповідати претендент на заміщення вакантної посади НПП, що раніше не працював в Університеті. За інформацією адміністрації ЗВО та викладачів ОП, при проведенні конкурсів до уваги беруться наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність претендента, досвід роботи, публікаційна активність. Поряд з тим, ураховуються результати оцінювання діяльності викладача здобувачами освіти через опитування «Викладач очима студентів», які вносяться в Е-портфолію (відображення таких результатів було продемонстровано ЕГ на резервній зустрічі). За інформацією керівництва Університету, якщо рейтинг викладача нижче 4-х балів за 5-ти бальною шкалою, то питання продовження трудових відносин з ним не розглядається. Викладачі ОП наголосили, що зважаючи на стабільно високий персональний рейтинг та загальний рейтинг кафедри фінансів, у них не виникало проблем чи труднощів при проходженні конкурсного відбору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Спількування з фокус-групою роботодавців дало можливість зробити висновок, що ЗВО та, зокрема, Факультет економіки та управління і Кафедра фінансів мають налагоджені зв'язки з роботодавцями, а останні доволі активно долучені до реалізації освітнього процесу. При Факультеті функціонує Рада роботодавців, до складу якої входять фахівці з різних сфер, зокрема і з фінансового сектору (<https://tinyurl.com/zynsc7n>). Троє членів Ради були присутні за зустрічі з експертами, і зазначили, що співпраця із ЗВО не обмежується лише формальним рецензуванням ОП чи РПНД, але й передбачає особисте неформальне спілкування, надання можливостей для проходження практики здобувачам ОП, проведення гостьових лекцій тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Залучення до аудиторних занять практиків у ЗВО реалізоване шляхом проведення гостьових лекцій, майстер-класів тощо. Прикладами подібних активностей є гостьові лекції Ярослави Бойко, координатора проекту KyivSmartCity, Станіслава Под'ячева, керуючого партнера Blockchain Lab, директора Департаменту ІКТ (КМДА) Юрія Назарова, Раджи Деліка, крипто-ентузіаста, експерта з онлайн-інвестицій, засновника консалтингової компанії «Crypto Finance». Інформація та звіти про проведення перелічених лекцій розміщена на сайті Факультету економіки та управління у розділі «Події». Поряд з тим, для здобувачів ОП було проведено низку майстер-класів, зокрема Майстер-клас SmartTender.biz (офіційного майданчика державних тендерів Prozorro та аукціонів Prozorro) від менеджерки по роботі з VIP-клієнтами Анастасії Хотинської (<https://tinyurl.com/576kyusy>); 18.11.2020 зустріч із Вікторією Кучеровською, адміністратором проектів ТОВ «АККОРДГРУП» (<https://tinyurl.com/mrx83j92>); 24.02.2021

зустріч з фахівцем з аналітики даних Іваном Бугаєнком (Senior Tableau Developer at IAG GBS, спеціаліст в Tableau, PL/SQL, Data Warehousing, Business Intelligence) (<https://tinyurl.com/3wb85u4n>); 23 та 27.03.2023 робочі зустрічі з Директором департаменту роздрібного бізнесу СК ARX Дмитром Шуляком (<https://tinyurl.com/yckx59dh>). Присутні за зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що періодично відвідували подібні заходи, а окремі здобувачі зауважили, що отримана інформація дозволила їм визначитися з напрямом подальшої кар'єри. Роботодавці на зустрічі з експертами наголосили, що важливими пріоритетами є залучення іноземних лекторів та сприяння набуттю здобувачами soft skills.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Процедура підвищення кваліфікації НПП регламентується Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету (<https://tinyurl.com/2u5c3sb8>). Питаннями підвищенні кваліфікації викладачів в Університеті займається ННЦ розвитку персоналу та лідерства (<https://tinyurl.com/bdfn7a2m>). Система підвищення кваліфікації побудована на основі окремих модулів, що забезпечують розвиток дидактичної, дослідницької, цифрової, лідерської компетентностей. Зокрема, лідерський модуль містить 5 курсів з комунікації, лідерства та медіації; дослідницький модуль – курс «Інноваційні інструменти для дослідницької та публікаційної діяльності науковця» від базового до поглибленого рівня; Цифровий модуль – один курс «Цифрова компетентність викладача»; Модуль медіаосвіти – курс «Медіа-інформаційна компетентність викладачів». На сторінці ННЦ розвитку персоналу та лідерства подано також перелік усіх виданих сертифікатів викладачів, що успішно пройшли окремі модулі. Інформація про проходження підвищення кваліфікації відображається також в е-портфоліо викладача, ЕГ продемонстрували це на резервній зустрічі. Викладачі ОП високо оцінюють роботу системи підвищення кваліфікації ЗВО. Підвищенню фаховості викладачів також сприяє наявність доступу до баз даних Scopus і Web of Science, участь у конференціях, семінарах, майстер-класах, тренінгах. Підтверджуючі документи надані ЗВО на запит ЕГ. Моніторинг професійного рівня викладачів проводиться шляхом щорічного рейтингового оцінювання «Лідер року», процедура якого регламентована окремим Положенням (<https://tinyurl.com/kubg-lead-year>), а також під час проведення опитування «Викладач очима студентів» свою оцінку фаховості викладачів надають студенти.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Відповідно до інформації, отриманої експертами за зустрічах із фокус-групами адміністрації, викладачів ОП та керівників допоміжних структурних підрозділів, основним інструментом стимулювання викладацької майстерності є матеріальне та моральне заохочення за результатами рейтингу викладача. У е-портфоліо викладача накопичуються дані про всі види його діяльності за рік з відповідною бальною оцінкою, як підсумок формується рейтинг НПП. Викладачі, що займають вищі місця у рейтингу, отримують премії, а також від рейтингу залежить розмір надбавки до заробітної плати. Викладач кафедри фінансів проф. Краус Н.М. займала призові місця у рейтингу, на зустрічі з ЕГ вона підтвердила факт матеріального стимулювання з боку ЗВО. Окрім цього, Університет використовує й інші види заохочень - оголошення подяки; нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка (різні рівні), нагрудним знаком «За служіння Університету» відповідно до Положення про відзнаки (<https://tinyurl.com/kubg-vidznaky>). Проводиться конкурс на здобуття премії імені Бориса Грінченка, переможці якого нагороджуються дипломами і преміями (<https://tinyurl.com/ytkm2x23>). Загалом, на думку ЕГ, ЗВО належним чином сприяє розвитку викладацької майстерності, що підтверджується позитивними відгуками викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Внутрішня система підвищення кваліфікації НПП включає модулі, що забезпечують розвиток дидактичної, дослідницької, цифрової, лідерської компетентностей, та ефективно забезпечує підвищення фахового рівня викладачів 2. Складовою Цифрового кампусу Університету є е-портфоліо викладача, накопичуються дані про всі види його діяльності за рік з відповідною бальною оцінкою, як підсумок формується рейтинг НПП. Також в е-портфоліо підтягуються дані про підвищення кваліфікації, сертифіковані електронні навчальні комплекси, результати опитувань студентів тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Положення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП не містить чітко визначених вимог щодо рівня кваліфікації працівників, що претендують на заміщення посад професорів чи доцентів. Рекомендовано: До завершення 2023-2024 н.р. відобразити вимоги щодо рівня кваліфікації працівників, що претендують на заміщення посад у Положенні, або розмістити у ньому посилання на інші нормативні документи, які регулюють зазначене питання.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів ОП є високою та дозволяє досягнути цілей та програмних результатів навчання. В Університеті побудована ефективна система підвищення кваліфікації, що стимулює викладачів постійно підвищувати свій професійний рівень. Факультет економіки та управління і Кафедра фінансів мають налагоджені зв'язки з роботодавцями, а останні у достатній мірі долучені до реалізації освітнього процесу. Залучення до аудиторних занять практиків у ЗВО реалізоване шляхом проведення гостьових лекцій, майстер-класів. ЗВО належним чином сприяє розвитку викладацької майстерності, що підтверджується позитивними відгуками викладачів. ЕГ вважає, що ОП та освітня діяльність за нею повністю відповідають вимогам підкритеріїв 6.1, 6.3 - 6.6, та частково вимогам підкритерію 6.2, проте виявлені недоліки мають радше технічний характер і можуть бути усунуті в найкоротші терміни.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На сайті Університету оприлюднена уся необхідна інформація, яка дає змогу ознайомитись з фінансовою діяльністю ВНЗ (<https://is.gd/x09G7a>). ЕГ мала можливість дистанційно ознайомитись з наявною матеріально-технічною базою та навчально-методичними ресурсами. Доступність та надійність Інтернету досягається розміщенням приймачу супутникового зв'язку Starlink на даху корпусу Університету. Під час огляду МТБ була продемонстрована достатня кількість аудиторій з мультимедійним обладнанням, лабораторій та комп'ютерних класів, що мають відповідне програмне забезпечення, кібер-полігон. Університет використовує низку ліцензійних програм для освітнього процесу. Проте, у освітньому процесі не використовуються спеціалізовані програми для фахівців у сфері фінансів, управління проектами та ін. Дистанційне навчання здійснюється за допомогою платформи Moodle (<https://is.gd/SI8sIF>). В ході резервної зустрічі ЕГ мала змогу ознайомитися з навчально-методичним наповненням дисциплін у Moodle. Університет забезпечує доступність інформаційних сервісів університетської бібліотеки, у тому числі до інформаційних ресурсів міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection, ресурсів SpringerRink, Libraria та ін. (<https://is.gd/wCULyo>). В ході зустрічі здобувачі вищої освіти та випускники підтвердили, що наявні матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси надають можливості для успішного навчання. ЕГ дійшла висновку, що наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення у достатньому ступені забезпечує досягнення цілей і ПРН за ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Університет забезпечує безоплатний доступ НПП і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Освітнє середовище у ЗВО загалом дозволяє задовольнити відповідні потреби та інтереси здобувачів вищої освіти та НПП за ОП. Вони мають безоплатний доступ до бібліотечних, у тому числі, електронних фондів бібліотеки Університету та наукометричних баз даних, також для послуг учасників освітнього процесу: Wiki-портал (<https://is.gd/twJfSo>), корпоративна електронна пошта, електронний репозиторій (<https://is.gd/IzdxHV>), цифровий кампус (<https://is.gd/OcQ1Ti>). Здобувачі вищої освіти можуть розширювати свої компетентності шляхом участі у роботі Центру розвитку компетентностей «Центр цифрових фінансів та е-бізнесу» (<https://is.gd/gjps8E>). Реалізовувати та розвивати власний науковий потенціал здобувачі можуть, приймаючи безкоштовну участь у Всеукраїнських науково-практичних конференціях, що проводяться на базі кафедри фінансів (<https://is.gd/F7yTkp>). Також на кафедрі є науковий гурток «Фінансовий аналітик», про діяльність якого знають здобувачі вищої освіти, що було підтверджено у ході зустрічі з відповідною фокус-групою. Проте факультет не має власного періодичного видання, у якому мали б змогу безкоштовно публікувати результати своїх досліджень НПП і здобувачі вищої освіти. Готуватися до семінарських занять, виконувати самостійну роботу, опрацьовувати проблематику кваліфікаційної роботи, використовуючи ресурс Інтернету, здобувачі можуть як у бібліотеці, так і в комп'ютерних класах кафедри фінансів. У навчальних корпусах ЗВО є відкритий доступ до мережі Інтернет і вільний wi-fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З огляду на наявну МТБ та враховуючи інформацію, отриману в результаті зустрічей із фокус-групами, ЕГ може стверджувати, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Навчальні корпуси, гуртожитки, сховища ЗВО загалом відповідають санітарним нормам та вимогам безпеки, облаштовані відеокамерами, системою протипожежної безпеки; забезпечена охорона громадського порядку, є охоронець та працює медичний персонал. Безпечність освітнього середовища регламентуються Правилами внутрішнього розпорядку (<https://is.gd/SxRfam>), Порядком пропускного режиму та охорони (<https://is.gd/wwVCem>) та іншими документами розміщеними в розділах «Організаційна та адміністративно-господарська діяльність» та «Режим та охорона праці» (<https://is.gd/pdpx7s>) рубрики «Реєстр нормативних документів» на офіційному сайті. Під час зустрічей ЕГ мала можливість поспілкуватись з представницею Психологічної служби, яка показала високий рівень обізнаності у проблемах, з якими стикаються здобувачі, та розповіла про особливості надання їм психологічної підтримки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час експертизи ЕГ впевнилась, що Університет забезпечує необхідну підтримку здобувачів на ОП. Первинним джерелом інформування є студентський офіс (<https://is.gd/rKYSOR>), гарант ОП, НПП кафедри та адміністрація факультету. Щодо освітньої підтримки – здобувачам надаються консультації як безпосередньо в Університеті, так і за допомогою Google Meet, Zoom, платформи для дистанційного навчання Moodle, а також месенджерів. Актуальна та необхідна інформація розміщується на сайті. Здобувачі можуть розвивати свої наукові інтереси та здібності за допомогою Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://is.gd/2XPTJC>) у гуртках, секціях (<https://is.gd/l5jzRa>). Приймають активну участь у розв'язанні проблем здобувачів та представленні їхніх інтересів органи студентського самоврядування, що було підтверджено при спілкуванні з відповідними фокус-групами. Задля виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів проводяться зустрічі з проректорами, деканом факультету, заступниками декана, завідувачем кафедри як в он-лайн, так і оф-лайн форматі. Психологічна допомога надається через службу «Допомога психолога онлайн» (<https://is.gd/lIvirN>). При спілкуванні з адміністрацією було з'ясовано, що певні соціальні категорії, можуть навчатися за кошти регіонального бюджету та отримувати академічну чи соціальну стипендію. Умови призначення стипендій прозорі, розміщені на сайті (<https://is.gd/6Md4Fm>). Загалом студенти задоволені рівнем інформаційного та консультативного супроводу їх навчання, що підтверджується як результатами анкетування студентів, що періодично проводиться в Університеті, так і спілкуванням ЕГ з фокус-групою здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За станом на час проведення експертизи на ОП особи з особливими освітніми потребами не навчалися, проте в Університеті в достатньому ступені забезпечені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ впевнилась у тому, що ЗВО створює комфортні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Територія Університету, у тому числі сховища, обладнана пандусами, платформами та ліфтами для зручності пересування маломобільних здобувачів, є спеціально обладнана кімната гігієни. Також в Університеті створено Ресурсний центр підтримки студентів з інвалідністю (<https://is.gd/QB5O8h>). Сайт Університету адаптовано для людей з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Прикладів конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією на ОП не було. Університет має чітку і зрозумілу політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) регламентуються Положенням про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки (<https://is.gd/tb7iaB>), Статутом (<https://is.gd/CXYLsN>), Кодексом корпоративної культури (<https://is.gd/9hY99e>) та іншими нормативними документами. Під час зустрічі зі здобувачами, Радою студентського самоврядування та НПП ЕГ впевнилась у тому, що всі вони обізнані зі своїми правами, знають до кого звернутись у разі виникнення конфлікту, а також мають інформацію щодо основних заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та протидії корупції. Ця інформація розміщена на сайті Університету (<https://is.gd/XBwNmS>). Університет став учасником проекту «Антикорупційний комплаєнс у вищій освіті: закордонний досвід і національна практика», у рамках якого робоча група Університету, за підтримки експертів, проводить оцінювання корупційних ризиків (<https://is.gd/OonAxU>) та розробляє антикорупційну програму Університету (березень-грудень 2023 р.)

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Навчальні корпуси, гуртожитки, сховища ЗВО відповідають санітарним нормам та вимогам безпеки, облаштовані відеокамерами, системою протипожежної безпеки; забезпечена охорона громадського порядку, працює медичний персонал. Доступність та надійність Інтернету досягається розміщенням приймача супутникового зв'язку Starlink на даху корпусу Університету. Університет забезпечує можливість безкоштовного користування ним для всіх учасників освітнього процесу. Реалізація цілей ОП забезпечена аудиторіями з мультимедійним обладнанням, лабораторіями, комп'ютерними класами, кібер-полігоном. Існує чітка і прозора політика щодо врегулювання конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. В освітньому процесі не використовується спеціалізоване програмне забезпечення. Рекомендовано: Для актуалізації сформованих у освітньому процесі навичок надати можливість здобувачам за ОК безкоштовно використовувати спеціалізовані програмні продукти. 2. У контексті реалізації підкритерію 7.2 бракує власного наукового періодичного видання за спеціальністю 072 для безкоштовної публікації результатів наукових досліджень НПП та здобувачів. Рекомендовано: Створити на факультеті фахове наукове періодичне видання з наданням можливості безкоштовної публікації НПП та здобувачам ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма відповідає якісним характеристикам за критерієм 7, а саме: наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення в цілому забезпечує досягнення цілей і ПРН, проте у освітньому процесі не використовується спеціалізоване програмне забезпечення; освітнє середовище у ЗВО загалом дозволяє задовольнити відповідні потреби та інтереси здобувачів вищої освіти та НПП. Проте факультет немає власного періодичного видання, у якому мали б змогу безкоштовно публікувати результати своїх досліджень НПП і здобувачі вищої освіти. Університет забезпечує необхідну підтримку здобувачів на ОП, формує середовище, що є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, за необхідності надається психологічна допомога. Університет створює комфортні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; реалізує політику попередження та виявлення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією. Наявна чітка і зрозуміла політика виявлення таких ситуацій. ЕГ вважає, що ОП повністю відповідає підкритеріям 7.3-7.6., частково підкритеріям 7.1. та 7.2. Наявні слабкі сторони та недоліки, які були виявлені ЕГ, не є суттєвими та не впливають на загальне позитивне враження від ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Університетом затверджено Методичні рекомендації з розроблення та оновлення освітніх програм у новій редакції (<https://tinyurl.com/metodrekomendOP>), які регламентують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. За результатами моніторингу відбувається щорічний перегляд ОП. Зміни ОП вмотивовані такими факторами, як результати опитувань здобувачів щодо якості викладання, рівня навантаження тощо, науково-педагогічних працівників, випускників, роботодавців та інших стейкхолдерів щодо актуальності, змістового наповнення, програмних компетентностей, результатів навчання, навчального середовища тощо. Також враховуються зміни у вимогах державних стандартів та інших нормативно-правових актів, зокрема, у 2021 році було здійснено перегляд ОП у зв'язку з затвердженням Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН від 20.06.2019 р. № 866).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Пропозиції здобувачів при розробці та перегляді ОП збираються шляхом проведення опитувань, зокрема, щорічного анонімного анкетування «Викладач очима студентів» через Гугл-форму (оцінювання викладачів за такими критеріями: гнучкість та емоційний інтелект, етичність, ефективна комунікація, ефективне використання методів викладання, знання предмету викладання, мотивація студентів); обміну інформацією безпосередньо під час освітнього процесу з гарантом, випусковою кафедрою та адміністрацією факультету; участі у засіданнях кафедри та фокус-групах. Крім того, студент може самостійно звернутися до адміністрації факультету, в результаті чого його пропозиції заслуховуються та обговорюються на Вченій раді факультету, що підтверджується словами здобувачів. Було враховано пропозиції студентів, які були членами робочих груп з оновлення ОП, зокрема, К. Арабаджи, в частині посилення вибіркової частини ОК ВД (курс «Фінансове посередництво»). Зі слів гаранта, ця дисципліна є актуальною та користується попитом серед студентів при виборі навчальних дисциплін. Як повідомив ініціатор запровадження ОК здобувач К. Арабаджи на зустрічі з експертною групою, вивчення основ фінансового посередництва є важливим тому, що дозволяє краще зрозуміти специфіку діяльності малого бізнесу, ФОП, фінансового обліку, грошових потоків на підприємстві, адже на бакалавраті більшою мірою детально вивчається саме макроекономіка, діяльність банків, великих компаній, в тому числі страхових. Представники студентського самоврядування беруть участь у діяльності робочих, консультативно-дорадчих органів (Конференція трудового колективу Університету, Вчена рада Університету/Факультету, Вчені ради факультетів, Стипендіальна комісія Університету) відповідно до Статуту ЗВО (<https://tinyurl.com/kubg-statut>) та Положення про студентське самоврядування в КУБГ (<https://cutt.ly/nC2oGtC>) в частині забезпечення якості вищої освіти з правом вносити власні пропозиції. Перелік питань та процедуру організації й проведення опитувань у ЗВО регламентується затвердженням Положенням про опитування в Київському університеті імені Бориса Грінченка (<https://cutt.ly/9UvQjXO>). Визначення змісту та методології розробки анкет залежить від того, для кого створюється конкретна анкета, зокрема, С. Василенко на зустрічі ЕГ із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів повідомила, що на навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства ЗВО покладено функції розробки анкет для викладачів щодо рівня задоволеності умовами праці, психологічного стану тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЗВО співпрацює з такими роботодавцями, як директор ТОВ «Скіф консалтінг Україна» Віровець Д., управляючий партнер консалтингової компанії «Діалог-Класик Едвайзори» Новіков А. та заступниця директора Департаменту фінансів виконавчого органу КМДА Поздеева К., які були запрошені до обговорення нової редакції ОП і надали пропозиції щодо її змісту. Вибір роботодавців обґрунтований акцентом на регіональний контекст, адже компанії роботодавців базуються виключно у м. Києві. Врахування пропозицій роботодавців відображається у їхніх відгуках на нову редакцію ОП. Крім того, під час обговорення результатів проходження здобувачами виробничої та переддипломної практик заслуховуються пропозиції роботодавців, які є, в тому числі, представниками баз практик, щодо покращення змісту ОП, які також входять до Ради роботодавців, створеної на базі ЗВО (<http://surl.li/leqsw>). Наразі це є найбільш ефективною формою комунікації з роботодавцями. Також роботодавці беруть участь в оцінюванні здобувачів у складі екзаменаційних комісій.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП є завданням відділу практики та працевлаштування науково-методичного центру стандартизації та якості освіти. Рада випускників активно цьому сприяє та забезпечує налагодження зв'язку і співпраці з випускниками (<https://tinyurl.com/radu-vup>). На засіданнях Ради заслуховуються пропозиції випускників щодо оновлення ОП. На офіційному сайті міститься анкета випускника, у якій випускники ОП мають можливість поділитися інформацією щодо власного професійного розвитку. При розробці та перегляді ОП випускники програми мають змогу заповнити анкету щодо якості освітнього процесу на ОП та внести власні пропозиції з приводу того, які дисципліни слід додати в ОП з огляду на траєкторії працевлаштування випускників та актуальні питання сфер, у яких вони працюють (<http://surl.li/leons>). На зустрічі ЕГ з випускниками ОП стало відомо, що переважна більшість студентів працевлаштовуються вже під час навчання на базах після проходження практики, наприклад, у банки, страхові та ІТ компанії.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Суттєвих недоліків в програмі під час проведення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП виявлено не було. Оновлення ОП більше умотивовані посиленням наявного рівня якості освітнього процесу, аніж усуненням недоліків. На зустрічі з ЕГ керівник НМЦ стандартизації та якості освіти чітко пояснив, яким чином організовані процедури забезпечення якості в Університеті. Декан факультету та гарант програми відзначили, що викликами

стали пандемія вірусу COVID-19 та повномасштабне вторгнення РФ в Україну від 24 лютого 2022 року, що змусило переглянути завдання практик (виробничої (ОК7), переддипломної (ОК8), виробничої (за вибором) (ВК1.5)) та адаптувати до дистанційного формату навчання.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В Університеті щорічно відбуваються вебінари, круглі столи, семінари, на які запрошуються гаранті усіх ОП та під час яких обговорюються зауваження щодо виявлених недоліків експертами під час проведених раніше акредитаційних експертиз для запобігання їхньої повторної появи в інших ОП. Під час розгляду звітів про проведення акредитаційної експертизи інших ОП різних спеціальностей та рівнів ВО, на інституційному рівні було враховано такі рекомендації експертів: рішеннями Вченої Ради було затверджено нову редакцію Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення освітніх програм (<https://cutt.ly/RUvQsNN>), «Положення про опитування Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://cutt.ly/9UvQjXO>) та «Положення про Ради випускників Київського університету імені Бориса Грінченка» (<https://tinyurl.com/nkferfns>). Крім того, за рекомендацією експертів після однієї з таких експертиз до складу робочої групи з оновлення ОП 072 було включено здобувачів вищої освіти, а саме студентів М. Толкунова у 2021 році та К. Арабаджи - у 2023 році. Під час первинної акредитації у 2018 році експертами МОН було рекомендовано активізувати роботу з грантовими проектами й збільшити кількість наукових публікацій у виданнях, що входять до провідних наукометричних баз Scopus та WoS, у відомостях про самооцінювання вказано, що всі побажання та зауваження були виконані в повному обсязі. Якщо говорити про грантові проекти, то можливості академічної мобільності є доступними, адже ЗВО має закордонних партнерів, однак здобувачі-магістри менш охоче погоджуються на програми мобільності через працевлаштування та воєнний стан, на що вказує гарант ОП. На зустрічі з роботодавцями В. Кучеровська, яка в тому числі є випускницею ОП, поділилася власним досвідом участі у програмі академічної мобільності та відзначила, що мотивації у момент пропозиції не було, адже студенти не достатньо обізнані в тому, для чого потрібна участь у таких програмах та де знадобляться здобуті за кордоном навички. Вивчивши дані, розміщені на сайті ЗВО, зокрема, НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти, можна зробити висновок, що наразі для здобувачів ОП, яка акредитується, можливостей академічної мобільності немає (<http://surl.li/mlcly>). Для співробітників ЗВО є можливості міжнародного стажування в рамках 6-ти проектів (<http://surl.li/mlcip>). Щодо публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS, то на зустрічі з керівництвом та адміністрацією підрозділу, в якому реалізується ОП, було з'ясовано, що практика публікації наукових праць викладачами має місце (дані про такі публікації наведено у додатках до ВСО), проте труднощами є жорсткі вимоги і високі ціни на публікацію у таких виданнях. Незважаючи на це, ЗВО мотивує до публікації власних наукових наробок науково-педагогічних працівників шляхом преміювання, та здобувачів - додатковими балами до стипендійних рейтингів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Викладачі Університету на засіданнях кафедри, Вченої ради університету та факультету обговорюють питання забезпечення якості вищої освіти, постійно підвищують свою кваліфікацію, популяризують та дотримуються правил академічної доброчесності, забезпечують високий рівень викладання дисциплін ОП, розвиваючи у студентів креативність, підприємливість, фінансову грамотність, самостійність, навички самоосвіти та ін. Основними суб'єктами процесу забезпечення якості ОП є гарант та група забезпечення, що проводять особисте спілкування зі здобувачами, анкетування та обговорення його результатів на засіданнях кафедри, моніторинг тощо. Реалізація процесів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО відбувається на двох рівнях: первинному (робочі групи, гарант ОП, завідувач випускової кафедри, декан факультету, його заступники) та вторинному (проректор з науково-методичної та навчальної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з міжнародної діяльності; у їхньому підпорядкуванні знаходяться навчально-методичний центр стандартизації та якості освіти, навчально-методичний центр акредитації та ліцензування, навчально-методичний центр досліджень, наукових проектів та програм, науково-дослідна лабораторія інтернаціоналізації вищої освіти). Щодо обов'язків, то на первинному рівні забезпечуються організація та реалізація процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, а на вторинному - координація, загальне керівництво, контроль внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Крім того, у підпорядкуванні проректора з науково-методичної та навчальної роботи за здійснення організації та контролю освітнього процесу і якості навчання відповідає студентський офіс, який є структурним підрозділом ЗВО. Загалом, ЕГ зазначає, що Університет послідовно працює у напрямі формування культури якості, що має позитивний вплив на розвиток ОП, що акредитується.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО має налагоджені зв'язки з роботодавцями та випускниками (зокрема, через Раду випускників), пропозиції яких враховуються в процесі оновлення ОП та окремих ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін чи недоліків у контексті критерію 8 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП чітко визначені та регламентовані Методичними рекомендаціями. Здобувачі освіти, як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування, мають можливості для внесення власних пропозицій у процесі перегляду ОП; це підтверджується документально й під час спілкування ЕГ з учасниками освітнього процесу. Роботодавці та випускники долучені до процесу формування та оновлення контенту ОП. Зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій та акредитацій інших ОП, розглядаються та враховуються відповідно до визначеної у ЗВО процедури. Академічна спільнота підтримує культуру якості освіти. Система забезпечення якості освіти у ЗВО є дворівневою, усі підрозділи комунікують між собою для виконання покладених на них функцій у межах своїх повноважень. Таким чином, ОП та освітня діяльність за нею повністю відповідають вимогам підкритеріїв 8.1-8.7 Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ході зустрічей ЕГ впевнилась у тому, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками. Усі нормативні документи та положення, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, розміщені у вільному доступі на сайті. Права та обов'язки учасників освітнього процесу в Університеті регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства, які розміщені на сайті ЗВО: Статут Університету Грінченка (<https://is.gd/CXYLsN>); Правила внутрішнього розпорядку (<https://is.gd/SxRfam>); Кодекс корпоративної культури (<https://is.gd/9hY99e>); Положення про організацію освітнього процесу (<https://is.gd/RcUopK>); Положення про кафедру (<https://is.gd/WfPbgf>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://is.gd/НАТwxP>); Положення про академічну доброчесність НПП, НП, ЗО Університету (<https://is.gd/2MK1mq>); Положення про засади запобігання та протидії дискримінації, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки (<https://is.gd/tb7iaB>). В Університеті розроблена та застосовується процедура надання публічної інформації у відповідь на інформаційний запит (<https://is.gd/a1Xtic>). Також ЕГ відзначає високий рівень обізнаності щодо академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу, популяризацію принципів академічної доброчесності та неприйняття корупції у будь-якому прояві.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сторінці факультету економіки та управління є рубрика «Обговорення освітніх програм». На сторінці розміщено інформацію про ОП (<https://is.gd/aZrUIH>), що містить освітньо-професійну програму, навчальний план, графік етапів обговорення ОП, інформацію про те, що зауваження та пропозиції необхідно надсилати гаранту програми з вказівкою електронної адреси. Відповідно до графіку етапів обговорення ОП вона своєчасно надається для обговорення (<https://is.gd/nIRGNY>). В ході зустрічі з фокус-групою керівник відділу забезпечення якості вищої освіти підтвердив своєчасність оприлюднення проекту ОП і що кожен бажаючий може внести свої пропозиції за допомогою листа на електронну адресу гаранта. У ході зустрічей ЕГ переконалась, що в ЗВО існує практика громадських обговорень проекту ОП і роботодавці приймають активну роль у вдосконаленні ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП оприлюднена на офіційному сайті Університету за посиланням (<https://is.gd/DTaPzB>). Інформація щодо ОП, яка включає цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти, своєчасно оприлюднюється на офіційному сайті та знаходиться у вільному доступі. Наявний опис програми англійською мовою. Крім оприлюднення вищезгаданої інформації, на сайті розміщено обґрунтування внесених під час перезатвердження змін (<https://is.gd/3DFBfP>), а також графік обговорення запропонованих змін зі здобувачами освіти, випускниками, роботодавцями та представниками академічної спільноти (<https://is.gd/nIRGNY>). На думку ЕГ, інформація на сайті про ОП надана в достатньому обсязі, що підтвердили представники фокус-груп роботодавців та здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП відповідає якісним характеристикам за критерієм 9, а саме: усі нормативні документи та положення, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, розміщені у вільному доступі на сайті, освітянська спільнота з ними обізнана і використовує у своїй діяльності. ОП своєчасно оприлюднюється на сайті факультету з метою обговорення, у якому роботодавці приймають активну участь. Своєчасно розміщена на сайті Університету інформація про ОП містить цілі, очікувані результати, освітні компоненти, опис програми англійською мовою, обґрунтування внесених під час перезатвердження змін. ЕГ вважає, що вимоги за підкритеріями 9.1-9.3 виконані повністю, але не може виділити певні взірцеві характеристики у контексті виконання вимог критерію 9 за ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

1. При впровадженні ОП було враховано більшою мірою досвід київських ЗВО та пропозиції роботодавців з м. Києва, що формує регіональний контекст ОП. Розширення кола залучених роботодавців та ЗВО (зокрема й зарубіжних), досвід яких буде враховуватися в процесі подальшого оновлення та розвитку ОП, а також залучення іноземних рецензентів, сприяли б удосконаленню ОП та ширшому урахуванню актуальних тенденцій розвитку фінансової сфери і фінансової освіти. 2. Спількування зі студентами та випускниками дало можливість зробити висновок, що вони не надто зацікавлені щодо участі у різних видах академічної мобільності (з огляду на несприятливі зовнішні обставини, нетривалий період навчання тощо). В той же час Університет такі можливості пропонує, тому варто звернути увагу на покращення комунікацій зі здобувачами щодо можливих міжнародних обмінів, більш повно та

детально пояснювати студентам, які навички можна здобути за кордоном та яким чином програми академічної мобільності можуть бути корисними для здобувачів. Одним із перспективних напрямів розвитку ОП може бути налагодження зв'язків з іноземними партнерами-роботодавцями для забезпечення здобувачам та випускникам можливості стажування та працевлаштування за кордоном. 3. До складу Комісії з академічної доброчесності Університету включено двох представників здобувачів (від Студентського парламенту та Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених). Відповідно, донесення інформації до органів студентського самоврядування факультетів щодо результатів роботи, як і представлення інтересів здобувачів в Комісії, суттєво залежить від ефективності комунікації між останніми та представниками здобувачів, що включені до складу Комісії. 4. У Відомостях самооцінювання формально зазначено, що система забезпечення якості освіти не виявила недоліків в ОП, в той же час на зустрічах з адміністрацією, викладачами, керівниками допоміжних підрозділів ЕГ отримала інформацію, що внутрішня система забезпечення якості реагувала на виклики та зміни, що виникали, результатом чого було внесення змін до ОП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Рисін Віталій Васильович

Члени експертної групи

Дорошенко Ганна Олександрівна

Товпик Дар`я Володимирівна